

Isten megadta...

Köszöntés: „Nem kiált-e a bölcsesség, nem hallatja-e szavát az értelem? Kiáll a magaslatok ormára, az útra, a keresztutakra. A városba vivő kapuknál, a bejáratoknál hangosan kiált. Hozzátok kiáltok, férfiak, szavam az emberekhez szól. Legyetek okosak, ti, együgyűek, legyetek értelmesek, ti, ostobák! Hallgassatok rám, mert fontos dolgokat mondok, ha felnyitom ajkamat, helyes, amit mondok (Péld 8,1-6).” Ámen.

Kezdő ének: 19. zsoltár 1.5-7. versei: „Az eget beszélük és nyilván hirdetik...”

Fennálló ének: 474 dicséret: „Istennel járni, lakozni...”

Fő ének: 231. dicséret: „Uram, a te igéd nekem...”

Előfohász: „Fiam, ne felejtse el tanításomat, és parancsaimat őrizze meg szíved, mert hosszú életet, magas életkort és jólétet szereznek azok neked! A szeretet és hűség ne hagyjon el téged: kösd azokat a nyakadba, írd fel a szíved táblájára! Így találsz kedvességre és jóindulatra Istennél és embereknél. Bízzál az Úrban teljes szívből, és ne a magad eszére támaszkodj! Minden utadon gondolj rá, és ő egyengetni fogja ösvényeidet (Péld 3,1-6).” Ámen.

Lekció: Dániel próféta könyve 1. része 8-21. versei: *„Dániel azonban elhatározta, hogy nem szennyezi be magát a király ételével és azzal a borral, amelyet ő szokott inni. Megkérte hát az udvarmestert, hogy ne kelljen magát beszennyeznie. Isten az udvarmestert jóindulatra és szeretetre indította Dániel iránt, de azért ezt mondta az udvarmester Dánielnek: Félek az én uramtól, a királytól, mert ő rendelkezett így az ételekről és az italokról. Mi lesz, ha azt látja, hogy ti soványabbak vagytok, mint a veletek egykorú ifjak? Még bajba kerülök miattatok a királynál! Akkor Dániel ezt mondta annak a felügyelőnek, akit az udvarmester rendelt Dániel, Hananjá, Mísáél és Azarjá mellé: Tégy próbát szolgálóiddal tíz napig! Engedjék meg, hogy zöldségfélét együnk, és vizet igyunk. Azután mutassanak meg neked minket és azokat az ifjakat, akik a király ételéből esznek, és amit majd látsz, aszerint bánj szolgálóiddal! Az hallgatott rájuk ebben a dologban, és próbát tett velük tíz napig. Tíz nap múlva szebbnek látszottak, és kövérebbek voltak azoknál az ifjagnál, akik a király ételéből ettek. Ezért a felügyelő fölmentette őket az alól, hogy az előírt ételt egyék, és bort igyanak, és ahelyett zöldségfélét adott nekik. Isten megadta ennek a négy ifjúnak, hogy előrehaladjanak a tudományban, mindenféle írásban és bölcsességben. Dániel pedig értett a látomásokról és az álmok magyarázatához is. Amikor eljött az az idő, amelyről megparancsolta a király, hogy vezessék őket eléje, az udvarmester bevezette őket Nebukadneccar elé. A király elbeszélgetett*

velük, de egy sem akadt közöttük, aki olyan lett volna, mint Dániel, Hananjá, Mísáél és Azarjá. Ők tehát a király szolgálatába álltak. Akármit kérdezett tőlük a király, bölcsesség és értelem dolgában tízszer okosabbaknak találta őket egész országa minden mágusánál és varázslójánál. Ott is maradt Dániel Círus király uralkodásának első évéig."

Előima: Hűséges Istenünk, köszönjük Neked, hogy Jézus Krisztusban kötött legszentebb szövetséged érvényes, és ígéreteid lemosásak beszennyezett állapotunkat. Hálásak vagyunk Neked, és dicsérünk, hogy megigazítod a kicsinyeket, otthont adsz a keresőknek, közelebb hozod a távoliakat és új távlatokat nyitasz a megterhelteknek. Csodálkozunk üdvösségeden, irgalmas Urunk, mert vigasztalást nyújtasz a gyászolóknak, feltámadást a halottaknak, jövőt és reményt a világnak szent Fiad, az Úr Jézus Krisztus által. Élő víz vagy, drága Krisztus, az élet forrása, Megváltónk, kérünk, győzz le minket ma is, hogy Tőled fakadó hitünk, reményünk és szeretetünk elhitesse a hitetlen világgal, hogy mindennek ellenére igaz vagy, és felajánlod kegyelmedet mindenkinek, aki Benned remél. Megvalljuk Neked, hogy szívünk mélyén nagy félelem dül, idegennek érezzük magunkat ebben a világban, de kérünk, bocsáss meg nekünk, és hagyd, hogy hitünk szilárd elhatározáson alapuljon, hogy szolgálunk Téged, bizonyoságot tegyünk Rólad az emberek előtt, és arra alapozzunk, ami a Te kezdeményező bizalomra, hogy minden jó, amit Te teszel. Könyörgünk, távolítsd el minden hitetlenségünket, és engedd el kicsiny fejünkből azt a kétségbeesést, kisebbséget és romlottságot, amelybe saját bűneink és vétkeink miatt kerültünk, hogy a Te személyedből fakadó szeretet megnyilvánulhasson életünkben. Cselekedj ma is, jó Urunk, prédikáld a Te szent üzenetedet, az örök Igét, hogy ragaszkodjunk Hozzád, dicsőítsünk és éljünk Általad és a Te drága szolgálatod által az Úr Jézus Krisztusért. Ámen.

Igehirdetés előtti ének: 297. dicséret 2-3. versei: „Szent indulattal...”

Textus: Dániel próféta könyve 1. része 17. verse: *„Isten megadta ennek a négy ifjúnak, hogy előrehaladjanak a tudományban, mindenféle írásban és bölcsességben. Dániel pedig értett a látomások és az álmok magyarázatához is.”*

Ünneplő keresztyén gyülekezet, drága testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Vannak kérdések, amelyekre személyes hitünkből kifolyólag világos választ kell adni az életünkben. Egy bizonyos helyzetben vannak olyan elvek, amelyek így vagy úgy hitvallásjellegűek és jelzés értékűek a környezetünk számára. Dániel próféta könyvet a fiatalok, vagyis az új nemzedék próbáját tárja elénk, amely már

idegen országban, Nabukadneccar király udvarában nő fel, és szándékával megmutatja az igaz hitet, mint az egyetlen igazi értéket az emberi életet átszövi az élő Istennel való személyes kapcsolat. Az otthontól távol is az ember ragaszkodhat Istenéhez. Az ember elkötelezi magát és szolgálhatja az Urat idegen országban. Elkezdődött a reformáció hónapja, és ebben a hónapban az a feladatunk, hogy megtöltsük tartalommal Jézus Krisztusba vetett hitünket. Hogyan nyilvánul meg az igaz igaz? Kire épít, amikor bizonyosságot tesz? Drága testvérem! Valld meg hitedet a templom falain kívül is, legyen ez a reformáció hónapjának a jelmondata életünkben. Valld meg a hitet Isten népe közösségén kívül, Krisztus közösségén kívül is. Nem könnyű és mégis Daniel döntött. Daniel elhatározta. Daniel elszánta magát. Dániel lemond olyan dolgokról, amelyek csak látszólag építenek és ezek a királyi ételek és borok. Hús és bor, ez volt a királyok eledele. Ünnepek és lakomák, nagy terítékek. Daniel zöldséges ételt kért. Daniel nem akarja beszennyezni magát. Mintha Pál apostollal együtt vallotta volna a korinthusiak közösségében: *„Ami tehát a bálványáldozati hús evését illeti, tudjuk, hogy nincs bálvány a világon, és hogy Isten sincs más, csak egy. Mert ha vannak is úgynevezett istenek, akár az égben, akár a földön, mint ahogyan sok isten és sok úr van, nekünk mégis egyetlen Istenünk az Atya, akitől van a mindenség, mi is őérte, és egyetlen Urunk Jézus Krisztus, aki által van a mindenség, mi is őáltala (IKor 8,4-6).”* Beszennyezni azt jelenti Isten és törvénye ellen cselekedni. Beszennyezni annyit jelent, mint többféle állat húsát enni (ld. IIIMóz 11), amit Isten törvénye szigorúan tiltott. Beszennyezni annyi, mint vért és nem megfelelően kivéreztetett húst enni. (ld. IIIMóz 17,10-16) Dánielnek nincs szüksége az úgynevezett istenségekre a mennyben és a földön, de szüksége van az egyedüli Úrra. Mennyei Atyám jól tudja mi az, ami nem segíti elő előrehaladásomat. Mennyei Atyám jól tudja, mi az, ami számomra elfogadhatatlan. Mennyei Atyám kinyilatkoztatja nekem, mi a rossz a számomra. Az Ő Igéjében ott van az útmutatás. Szavában ott van a bölcsességnek a csírája.

Beszéde az üdvösség útja, hogy a kis dolgokban is legyek nagyon körültekintő. Legyek óvatos az apró dolgokban, legyek férfi, álljak meg a hitben. A bor, az öröm itala, a hús, az emberi erő forrása és mindez az elnyomóim asztaláról az enyém. Hogy is van ez? Hűség a földi uraságokhoz vagy hűség az ég és a föld Urához? Volt idő, amikor az uralkodók arra kényszerítették a zsidó népet, hogy pogány kultuszokkal szennyezett húst egyenek a templom falai között. A középkori keresztény közösségekben Dániel és társai hozzáállása a böjt jótékony hatásának bizonyítéka volt. Ez azonban nem arról szól, hogy megtartóztassam magam. Itt nem az a lényeg, hogy valami ügyesen megalkotott étrendet sajátítsak el, hanem az életről van szó, beleértve Dániel és társai életét, sőt Nabukadneccar király szolgáinak az életéről is. A hívők életéről szól, sőt ez a hívek szolgálata. Arról szól, hogy milyen tőről fakadnak a tetteik. Nem az ételről van szó. Itt nem a földi királyok szolgálatáról van szó. Ez annak a hitnek a megvallása, hogy Isten minden mindenkben, ahogyan a jeruzsálemi zsinat is ajánlotta: *„Mert jónak látta a Szentlélek és mi is, hogy ne tegyünk több terhet rátok a szükségesnél: hogy tartózkodjatok a bálványáldozati hústól, a vértől, a megfulladt állattól és a paráznaságtól. Ha ezektől őrizkedtek, jól teszitek. Legyetek egészségben (ApCsel 15,28-29)!”* Az Úr pedig a hitvallók oldalán áll. Dánielnek és társainak kedvez és jóindulatra indítja a királyi udvarmestert úgy, ahogyan egykor már József életében is megcselekedte. Az Úr nem utasította vissza Dániel merész kérését. Óvatosságból, attól tartva, hogy kegyvesztett lesz, ugyan a felelősséget egy beosztottra hárítja, de rááll a tíz napig tartó próbára. Együttesen teljesítik Daniel kérését. Egy pogány igent mond Isten szolgájának, és nemet saját uralkodójának. A királyi tanácsos igent mond Dánielnek és megtagadja a király parancsát. Egy próbát megér. A tíznapos próba pedig hatalmas üzenet a világ felé, mint a szmirnai gyülekezet számára is az volt: *„Ne félj attól, amit el fogsz szenvedni. Íme, az ördög börtönbe fog vetni közületek némelyeket, hogy próbát álljatok ki, és nyomorúságotok lesz tíz napig. Légy hű mindhalálig, és neked*

adom az élet koronáját (Jel 2,10).” Csak tíz nap. Egy szempillantásnyi idő. Rövid időszak. A hit próbája meg van határozva. A hit próbája, amely összeköt azzal, Aki mindent megadott és elrendezett. Isten megadta. Dániel szándékában állt és az Úr megadta. Dániel döntött és Isten megadta. Dániel cselekedett, kérést intézett a királyi udvarmesterhez és Isten megadta. Isten egyszülött Fiát adta, hogy éljünk Ő általa. Isten mindent megadott, és a Golgota keresztfére helyezte gyermekét, hogy hitetlenségünk próbáját meglássuk. Nem a mi testünkben, hanem Krisztus testében felvitt mindent a keresztfára. A teszt kedvező eredményét nem a zöldségek, nem is Dániel közeledése adta, hanem az Úr közbelépése, Krisztus cselekedete, hogy Dániel és társai egy ellenséges közösségben is hitben élhettek Nabukadneccar uralkodása idején. Istennek számtalan útja van, még az akkori uralkodók akarata ellenére is úgy cselekedett, hogy minden az Ő dicsőségére legyen. Istennek elegendő lehetősége van még a világi birodalom közepette is, hogy megőrizze hűségeseit. Istennek elég lehetősége van arra, hogy saját hűségesein jóindulatával és megindult kegyelmével örömet és békét teremtsen. Krisztusban Isten megadta. Jézusban azt kaptuk, amit az Úr megadott. Benne Isten kegyelmét látjuk. Az ő szelíd jóindulatát, azt az észrevehetetlen tettet, de mégis kézzelfogható cselekedetet, amit értünk elvégzett. Isten egykor titokban cselekszik, de számunkra nyilvánvalóvá teszi. Az Úr a függönyök mögött is jelen van, és végül mindent leleplez. Felszínre hozza, hogy Ő a kegyelem Ura, a szeretet és az erő Istene. Isten mindenekelőtt olyasvalamit ad a hűséges hívőknek, amit Nabukadneccar vagy bármely más iskola nem ad meg az embernek, amit csak Isten iskolájában sajátíthat el az ember: olyan bölcsességet, amely megnyitja a szemét az igazi tudásra, ami elvezeti az embert ahhoz, hogy képes legyen tájékozódni olyan élethelyzetekben is, ha ő és környezete élete is forog kockán, amikor mások is tanácstalanok. Ezenkívül Dániel képessé vált arra, hogy megértse a látomásokat és az álmokat, abban az időben, amikor Isten sokszor és sokféleképpen szólt a próféták által (ld.

Zsid 1,1), vagyis aki szívében elhatározta, hogy az Úr, a mindenható Isten dicsőségét hirdeti a pogányok világában, az Izraelen kívüli királyságban vallja: Hiszek a mindenható Istenben. Hiszek, mert tudom, kiben hittem. (ld. IITim 1,12) Hiszek, mert tudom, hogy a hit hallásból van. (ld. Róm 10,17) Hiszek, mert Őbenne élek, mozgok és vagyok. (ld. ApCsel 17,28) Hiszek, mert *„azokat választotta ki Isten, akik a világ szemében nem előkelők, sőt lenézettek, és a semmiket, hogy semmikké tegye a valamiket, hogy egyetlen ember se dicsekedjék az Isten színe előtt. Az ő munkája az, hogy ti Krisztus Jézusban vagytok. Őt tette nekünk Isten bölcsességgé, igazsággá, megszentelődéssé és megváltássá, hogy amint meg van írva: „Aki dicsekszik, az Úrral dicsekedjék (IKor 1,28-31).”* Végül a pogány világ Nabukadneccar királlyal az élén elismeri azoknak a júdeai fiataloknak a kiváló tudását és képességeit, akik hűségesen ragaszkodtak Isten törvényéhez, az Úr szavához. Így győzött az Úr, Ő maga szólalt meg hűségesein keresztül. Nabukadneccar meghódolt Isten tanácsa előtt, nincs más választása: az ifjúság bölcsessége kézzelfogható. Isten megadta ezt. Ő bizonyított. Meghajol az a király is bölcsessége előtt, amelyik sohasem vesztett csatát. Meghajol az a király is ajándékai előtt, amelyiknek a neve mélyen beivódott, mint a legnagyobb ellenség Izrael életében. Meghódol a világ Isten hatalma és dicsősége előtt és ezt Dánielnek és társainak Isten megadta. Az Úr neked is megadja, ha hittel kéred, ha könyörögsz. Ő az egyedül Úr és szent az Ő útja. Ámen.

Utóima: „Előre megmondtam a jövőndőt, és régen a még meg nem történeteket. Ezt mondom: Megvalósul tervem, mindent megteszek, ami nekem tetszik (Ézs 46,10).“

„Emlékezz az ősidőkre, gondold csak át az előző nemzedékek éveit! Kérdezd meg atyádat, ő majd elbeszéli, a közötted élő véneket, ők majd igazolják: Mikor a Felséges kiosztotta a népek örökségét, népekre osztva az emberek fiait, mikor kijelölte a nemzetek hazáját, kik annyian vannak, mint Izrael fiai, akkor az ő népe maradt az Úr része, Jákób lett az ő kimért öröksége (VMóz 32,7-9).“

„Keressétek az Urat mind, akik alázatosan éltek a földön, és teljesítitek a törvényeit! Törekedjete az igazságra, törekedjete az alázatra, talán oltalmat találtok az Úr haragjának napján (Zof 2,3).“

„Mint Istennek szent és szeretett választottai, öltsetek magatokra könyörületet szívét, jóságot, alázatot, szelídséget, türelmet (Kol 3,12).“

„Szent a te utad, Istenem! Van-e olyan nagy Isten, mint a mi Istenünk (Zsolt 77,14)?“

„Az Úr félelme tiszta, megmarad örökké. Az Úr döntései igazak, mindenben igazságosak, kívánatosabbak az aranyból, sok színaranyból is, édesebbek a méznél, a csurgatott méznél is. Szolgádat is figyelmeztetik: ha megtartja azokat, jutalma bőséges (Zsolt 19,10-12)“

„Én az Atyától jöttem, és eljöttem a világba, de most elhagyom a világot, és az Atyához megyek (Jn 16,28).“

„Íme, Isten az én szabadítóm, bízom és nem rettegek, mert erőm és énekem az Úr, megszabadított engem (Ézs 12,2).“

„De hála legyen Istennek, aki Krisztus ereje által mindenkor diadalra vezet bennünket, és ismeretének illatát terjeszti általunk mindenütt. Mert Krisztus jó illata vagyunk Isten dicsőségére az üdvözülők és az elkárhozók között (IIKor 2,14-15).“

Jézus mondja: Ti azért így imádkoztatok...

Adakozás: „Tiszteld az Urat vagyonodból és egész jövedelmed legjavából...” (Péld 3,9).“

Áldás: „Ó, Isten gazdagságának, bölcsességének és ismeretének mélysége! Mily megfoghatatlanok az ő ítéletei, és mily kikutathatatlanok az ő útjai! Mert „ki értette meg az Úr szándékát, vagy ki lett az ő tanácsadója? Vagy ki előlegezett neki, hogy vissza kellene fizetnie?” Bizony, őtőle, őáltala és őreá nézve van minden: övé a dicsőség mindörökké. Ámen. (Róm 11,33-36), ...” Ámen.

Záró ének: 466. dicséret: „Rád tekint már hitem...”

Luther Márton

DAL A BIBLIÁRÓL

Hol nincs a polcon Biblia,
üres, kietlen ott a ház;
Könnyen bejut Sátán oda,
S az Úr Jézus ott nem tanyáz.

Azért hát ember, bárki légy,
Egy-két filléred kerül:
Egy Bibliát sietve végy
Az ördög ellen fegyverül.

Nyisd azt föl minden reggelen.
Csüggj hittel mindenik szaván.
Merülj belé figyelmesen,
Olvasd, kutasd nap-éjszakán.

E könyv erőt ad és vigaszt,
S ne bánd, ha int, ha néha bánt,
Pajzs gyanánt használjad azt
Örömben, búban egyaránt.

Szeresd e könyvet, s úgy tekintsd
Mint földi élted támaszát,
Amely ha sírodig kísért,
Számodra nyit új, jobb hazát.